

organizator

niebanalnie
giełdzie

KUFER DŹEKA

ODBIORCY: uczniowie klas VI-VIII szkół podstawowych

PRZEDMIOT NAUCZANIA: wiedza o społeczeństwie, historia, język polski, matematyka, godzina wychowawcza.

CEL OGÓLNY:

- ▶ rozwijanie inteligencji finansowej uczniów oraz postawy przedsiębiorczej

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- ▶ poznanie młodego bohatera Dżeka Fultona – przedsiębiorcy,
- ▶ wyjaśnienie pojęć: oprocentowanie, prowizja, pożyczka, „chwilówka”, bank, parabank, odsetki,
- ▶ obliczanie przewidywanego zysku z przykładowej inwestycji,
- ▶ zrozumienie istoty inwestowania i poznanie rodzajów inwestowania,
- ▶ wykonywanie obliczeń procentowych i ich zastosowanie w konkretnych sytuacjach,
- ▶ zdobywanie umiejętności współpracy i współdziałania w grupie, ćwiczenie umiejętności pracy pod presją czasu i wyniku,
- ▶ ćwiczenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy w oparciu o materiały źródłowe podane w postaci bibliografii i netografii,
- ▶ zdobywanie wiedzy z zakresu aktualnych zagadnień ekonomicznych,

SŁOWA KLUCZOWE: inwestowanie, zysk, strata, ryzyko, GPW, akcja, bank, pożyczka, parabank, „chwilówka”, prowizja, oprocentowanie, odsetki, bessa.

METODY I FORMY PRACY: odwrócona lekcja, terenowa gra dydaktyczna, zadania praktyczne, burza mózgów, dyskusja, praca z tekstem, analiza źródeł, praca w grupach.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

KARTA PRACY 1 - STANOWISKO 1 - zysk z inwestycji Dżeka, KARTA PRACY 2 STANOWISKO 2 – fiszki i test, KARTA PRACY 3 - STANOWISKO 3 - komiks „Opowieść o dwóch świnkach”, KARTA PRACY 4 - STANOWISKO 4 – ćwiczenie „Jak pomnażać pieniądze?” – wszystkie karty pracy są zapisane jako foldery na poszczególnych stanowiskach komputerowych; kolorowe kartki, np. żółte, niebieskie, zielone, czerwone; pudełko do losowania, ZAŁĄCZNIK NR 1 (instrukcja dla punktujących zadania i rozwiązania zadań), ZAŁĄCZNIK 2 (szyfr do kłódki), NAGRODA W KUFRZE: np. słodczyce, drobne upominki, notesy, książki *Bankructwo małego Dżeka* J. Korczaka.

PRZYGOTOWANIE WSTĘPNE DO LEKCJI:

Uczniowie przeczytali *Bankructwo małego Dżeka* Janusza Korczaka lub wysłuchali audiobook *Bankructwo małego Dżeka*. Tydzień przed planowanym terminem zajęć nauczyciel rozdaje uczniom netografię do tematu lub rozsyła ją za pomocą poczty elektronicznej i prosi o zapoznanie się z materiałem: <https://komiks.ovh/bankructwo-malego-dzeka/>

Uwaga: Zajęcia przeprowadzone są metodą odwróconej lekcji, która zakłada odwrócenie tradycyjnego modelu. Praca domowa zadawana jest przed lekcją, jako wprowadzenie do niej – uczniowie, korzystając z materiałów przygotowanych lub wybranych wcześniej przez nauczyciela, zapoznają się z tematem lekcji przed zajęciami. Umożliwia to przeznaczenie zajęć lekcyjnych na grupową pracę uczniów, motywowanie uczniów do pracy, wprowadzenie metod aktywizujących, takich jak dyskusja czy rozwiązywanie problemów, ćwiczenie i utrwalanie nabytych wcześniej wiadomości i umiejętności.

Odwrócona lekcja – zadania nauczyciela:

Rolą nauczyciela jest samodzielne opracowanie materiałów dydaktycznych (np. fiszki lub wskazanie odpowiednich zasobów dostępnych w Internecie (np. fragmentu nagrania, stron internetowych lub tekstu źródłowego). Nauczyciel podczas lekcji nie musi już wygłaszać wykładu ani podawać podstawowych wiadomości i może skupić się na tym, by ułatwić uczniom przyswojenie wiadomości i stosowanie ich w praktyce.

WPROWADZENIE: 6 minut

Na środku klasy stoi stolik, a na nim kufer zamknięty na kłódkę z szyfrem. Na kufrze leży list.

- 1) Nauczyciel przedstawia temat zajęć: **KUFER DŻEKA** i informuje uczniów, że zajęcia będą miały nietypową formę – gry terenowej.
- 2) Nauczyciel zadaje kilka pytań dotyczących bohatera lektury *Bankructwo małego Dżeka* Janusza Korczaka: np. Kim jest Dżek? Czym się zajmował w szkole? Od kogo poznawał zasady prowadzenia spółdzielni? Dlaczego Dżek zbankrutował?
- 3) Nauczyciel odczytuje list, który leżał na kufrze.

Koleżanki i koledzy,

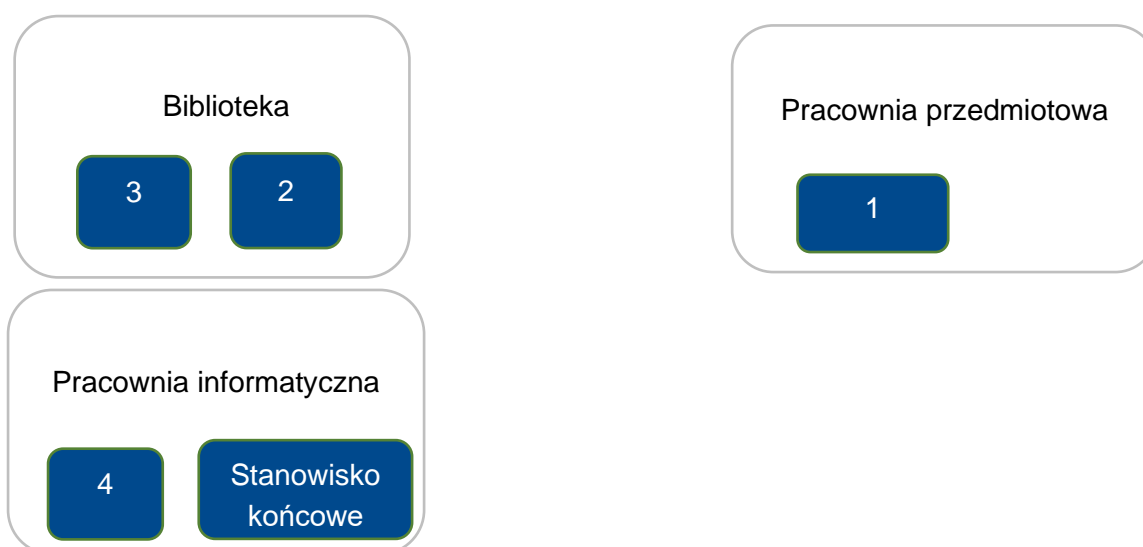
nazywam się Dżek Fulton. Jeśli czytacie ten list, to znaczy, że kufer, który ukryłem, został odnaleziony. Moim marzeniem było zostać kupcem. Zacząłem od funkcji bibliotekarza, po paru rozmowach z nauczycielką i znajomym sklepikarzem postanowiłem założyć kooperatywę - spółdzielnię, dzięki czemu koledzy mogli kupować niezbędne w szkole drobiazgi. Szło mi nieźle..., ale niestety zbankrutowałem. Zrozumiałem, jaki wpływ na powodzenie w interesach ma dane posunięcie. Chcę Wam przekazać zawartość kufra i trochę mojej wiedzy, ale nie będzie to proste. Kufer ma zaszyfowaną kłódkę, aby odgadnąć szyfr, zostawiłem Wam kilka wskazówek, których rozwiązanie pomoże Wam zdobyć trochę umiejętności ekonomicznych umożliwi otwarcie kufra.

Czynności organizacyjne: uczniowie losują z pudełka jedną z kolorowych kartek. Dobierają się w zespoły według kolorów kartek. Zespoły przyjmują nazwy zależne od koloru kartek (np. Czerwoni, Zieloni itp.). Uczniowie, którzy wylosowali kartki białe z cyframi od 1 do 4 zostają punktowymi, czyli osobami odpowiedzialnymi za poszczególne stanowiska, na których przeprowadzane będą zadania. Uczniowie – punktowi ustawiają się na stanowiskach kontrolnych i zapoznają się z instrukcjami przeznaczonymi dla nich ([Załącznik nr 1 Instrukcja dla punktujących](#) i rozwiązania zadań).

Nauczyciel informuje, że każda grupa pliki z odpowiedziami zapisuje na pulpicie. Pliki noszą nazwy, np.: Zielony.docx, Żółty.docx itd.

Lekcja ma formę gry terenowej. Uczestniczą w niej 4 zespoły po 4-6 osób (w zależności od liczebności klasy). Nauczyciel przedstawia zasady gry, wyjaśnia ewentualne wątpliwości. Gra odbywa się w szkole w pracowni komputerowej, w dwóch salach, w których są komputery (co najmniej po 1 sztuce) z dostępem do Internetu (np. biblioteka i pracownia przedmiotowa). Uczniowie w trakcie trwania lekcji chodzą od stanowiska do stanowiska w określonej kolejności i wykonują zadania.

Uwaga: Kolejność wykonywania zadań jest następująca: Zespół **Czerwony** ma kolejność: 1, 2, 3, 4; Zespół **Zielony** ma kolejność: 2, 3, 4, 1; Zespół **Niebieski** ma kolejność: 3, 4, 1, 2; Zespół **Żółty** ma kolejność: 4, 1, 2, 3.

Rys. 1. Schemat gry terenowej w szkole

Za poprawne rozwiązanie jednego zadania zespoły otrzymują jedną z sylab: **IN - WE - STO - WANIE**. Uczniowie na rozwiązanie wszystkich 4 zadań na stanowiskach kontrolnych i dotarcie do stanowiska końcowego (stanowisko nauczyciela) mają 35 minut. Uczniowie nie mogą wracać do stanowisk kontrolnych, na których już byli. Cały zespół musi być w jednym czasie przy jednym stanowisku kontrolnym.

Wszelkie działania zespołu zapisywane są przez punktowych oraz weryfikowane przez prowadzącego lekcję nauczyciela.

Celem gry jest zdobycie wszystkich sylab, aby otrzymać szyfr do kłódki.

PRZEBIEG GRY TERENOWEJ: 35 minut

Nauczyciel ogłasza start gry i zaczyna mierzyć czas. Uczniowie wykonują zadania na stanowiskach.

ZAKOŃCZENIE: 4 minuty

Wygrywa zespół, który uzyskał wszystkie sylaby i ułożył z nich wyraz: **INWESTOWANIE**. Uczniowie za pracę podczas zajęć otrzymują oceny. Zespół wygrywający – oceny celujące oraz upominki znajdujące się w kufrze, a pozostałe zespoły oceny odzwierciedlające wynik i wkład pracy.

Podsumowaniem lekcji jest rozmowa o tym, czego się dowiedzieli, co było dla nich najciekawsze podczas zajęć, a co sprawiło im największy problem, z czym radzili sobie lepiej. Uczniowie rozmawiają też o zaletach (ewentualnie wadach) pracy zespołowej.

KARTA PRACY 1- STANOWISKO 1

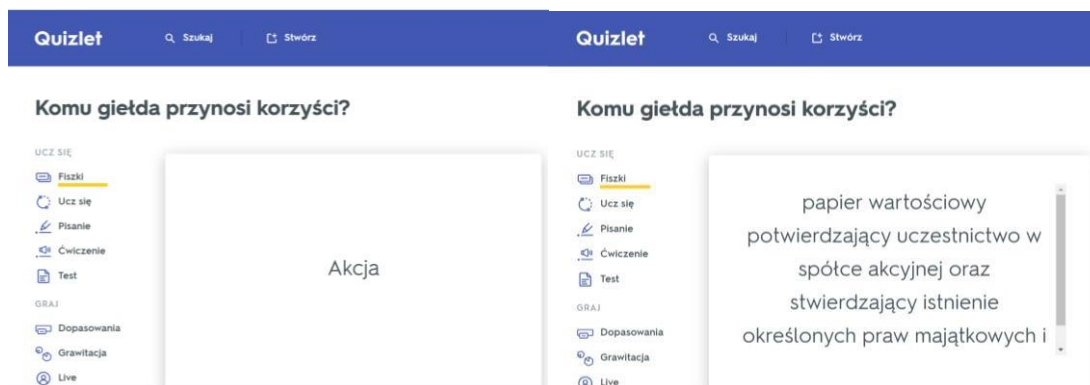
Obliczcie zysk z inwestycji Dżeka:

Dżek Fulton kupił 10 książek po 23,90 zł, a następnie sprzedał je po 46,40 zł. Musiał odprowadzić podatek od zarobionych pieniędzy w wysokości 19%. Ile złotych wynosi zysk Dżeka Fultona ?

KARTA PRACY 2 - STANOWISKO 2

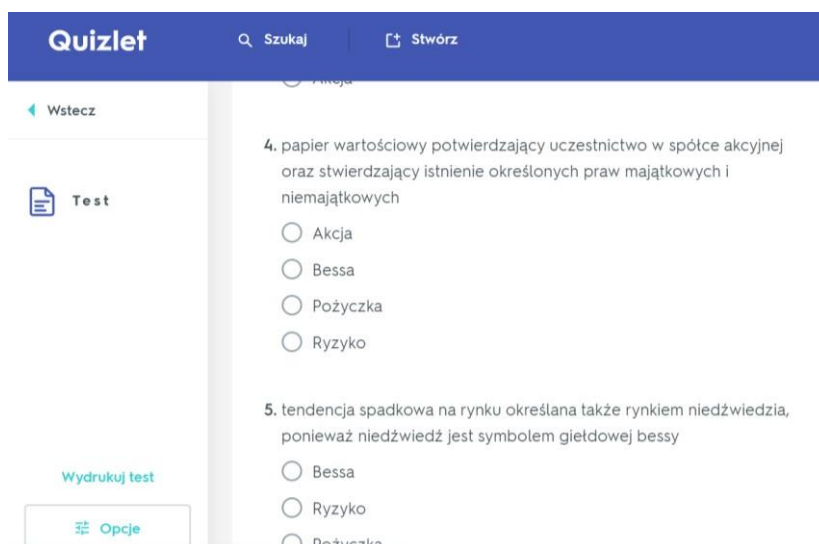
Proszę zapoznać się z treścią fiszek, które dotyczą działalności Giełdy Papierów Wartościowych, banków i pożyczek, przeczytajcie uważnie informacje – tak radzi Wam Dżek Fulton - gdyż za chwilę będziecie rozwiązywali test na ten temat.

Fiszki: <https://quizlet.com/pl/513615773/komu-gielda-przynosi-korzysci-flash-cards/?new>

Rozwiążcie teraz test, który znajduje się pod podanym linkiem. Powodzenia!

<https://quizlet.com/513615773/test?answerTermSides=2&promptTermSides=6&questionCount=8&questionTypes=4&showImages=true>

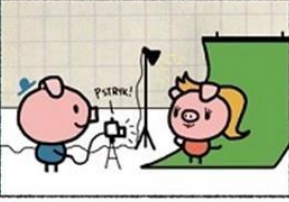

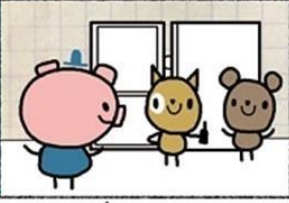

KARTA PRACY 3 - STANOWISKO 3

Na pulpicie komputera zapisany został komiks pn. „Opowieść o dwóch świnkach” (Michała Chojnackiego i Jakuba Grocholi). Przeczytajcie uważnie komiks.

OPOWIEŚĆ O DWÓCH ŚWINKACH

BYŁY SOBIE DWE ŚWINKI – ŚWINKA A I ŚWINKA B. JEDNA ROZSADNA A DRUGA WESOŁA. OBE POSTANOWIŁY WZIĄĆ KREDYT.

ŚWINKA A POŚWIECIŁA SPORO CZASU, ABY DOKŁADNIE PORÓWNAĆ OFERTY KILKUNASTU BANKÓW.		ŚWINKA B ZERWAŁA Z DRZEWA OGŁOSZENIE O CHWILÓWKACH I JUŻ WIECZOREM CIESZYŁA SIĘ Z PIENIĘDZY.
ŚWINKA A W WYBRANYCH BANKACH POTWIERDZIŁA WSZYSTKIE INFORMACJE I WYBRAŁA WŁAŚCIWY KREDYT. MIAŁA PEWNOŚĆ, ŻE W PRZYPADKU PROBLEMÓW PORADZI SOBIE Z RATAMI!		ŚWINKA B KUPIŁA SOBIE UŻYWANE, SPORTOWE AUTO, KĄTORYM POJECHAŁA NA WAKACJE.
ŚWINKA A PO OTRZYMANIU KREDYTU ZAINWESTOWAŁA WIĘKSZOŚĆ PIENIĘDZY W SPRZĘT, DZIĘKI KĄTORYMU MOGŁA OTWORZYĆ WŁASNY BIZNES.		ZĘBY SPŁACIĆ PIERWSZĄ RATE ŚWINKA B WZIĘŁA KOLEJNĄ CHWILÓWKĘ. ZA RESZTĘ PIENIĘDZY KUPIŁA CZĘŚCI DO SAMOCHODU, KĄTORY ZDAZYŁ SIĘ ZEPSUĆ.
PO DWÓCH LATACH ŚWINKA A SPŁACIŁA SWÓJ KREDYT. MOGŁA DAŁEJ ROZWIJAĆ SWOJĄ FIRMĘ.		ŚWINKA B RÓWNIEŻ SPŁACIŁA SWÓJ PIERWSZY KREDYT, AŁE OSIEM INNYCH CZEKAŁO W KOLEJKĘ. ZNOWU MUSIŁA POZYCZAĆ PIENIĄDZE. GDZIE TYLKO SIĘ DAŁO...
PEWNEGO DNIA DO ŚWINKI A PRZYSZLI W ODWIEDZINY PRZYJACIELE.		DO ŚWINKI B TEŻ PRZYSZLI...

BYŁY SOBIE DWE ŚWINKI. JEDNA WESOŁA, A DRUGA ZADŁUŻONA.

--- KONIEC ---

Wykonajcie poniższe polecenia:

- 1) Jakie terminy ekonomiczne związane z finansami pojawiły się w opisaney historii?
- 2) *Który sposób na pożyczenie pieniędzy (Świnka A czy Świnka B) wybrałbym ja - Dżek Fulton?*
- 3) Uzupełnijcie tabelę:

	Świnka A	Świnka B
1) Od kogo pożyczyła pieniądze?		
2) Co zdecydowało o wyborze pożyczkodawcy? Co ją zachęciło, przekonało?		
3) Na jaki cel przeznaczyła pożyczone pieniądze?		
4) W jaki sposób radziła sobie ze spłatą długu?		
5) Jakie były konsekwencje zaciągniętej pożyczki?		

KARTA PRACY 4 - STANOWISKO 4

Zapoznajcie się z treścią kart. Wybierzcie tylko te, które wybrałby Dżek Fulton, aby zainwestować pieniądze, zapiszcie ich numery.

<p>1. Odkładanie pieniędzy w skarbonce.</p>	<p>2. Giełda papierów wartościowych - kupno i sprzedaż na przykład akcji. Pamiętaj, że na giełdzie można zarobić, ale można też stracić pieniądze.</p>	<p>3. Chowanie oszczędności w szufladzie</p>
<p>4. Kupowanie tańszych towarów.</p>	<p>5. Oszczędzanie prądu.</p>	<p>6. Lokata terminowa - złożenie pieniędzy na określony czas w banku. Pamiętaj! Pieniądze na lokacie są oprocentowane, właściciel po upływie terminu dostaje swoje pieniądze i odsetki.</p>
<p>7. Oszczędzanie w SKO. Pamiętaj! Oszczędności w SKO są oprocentowane.</p>	<p>8. Oszczędzanie wody.</p>	<p>9. Złożenie pieniędzy na rachunku oszczędnościowym w banku. Pamiętaj! Pieniądze na rachunku są oprocentowane.</p>
<p>10. Odkładanie kieszonkowego na ważne zakupy.</p>	<p>11. Ograniczenie jedzenia słodczy.</p>	<p>12. Praca w czasie wakacji.</p>

ZAŁĄCZNIK NR 1

Instrukcja dla punktujących zadania i rozwiązania zadań.

Obowiązkiem grupy uczniów punktujących zadania jest nadzorowanie przestrzegania zasad gry, czasu na wykonanie zadań i uczciwości zespołów. Punktujący zatwierdzają rozwiązanie zadań (jeśli jest zgodne z otrzymanym wzorem). W razie jakichkolwiek wątpliwości punktujący prosi o pomoc nauczyciela. Jeżeli któryś z członków zespołu punktującego dopuści się nieuczciwości (np. pokaże zespołowi wzór rozwiązania – zespół traci sylabę), wyciągane będą konsekwencje.

Rozwiązania:

Zadanie 1: Zysk wynosi 182,25 zł

UWAGA: Sylabę **IN** przyznaje się za prawidłowy wynik, a nie za sposób jego obliczania.

$46,40 \text{ zł} - 23,90 \text{ zł} = 22,50 \text{ zł}$ - zysk na jednej książce

$10 \times 22,50 \text{ zł} = 225 \text{ zł}$ – zysk na 10 książkach

$19\% \text{ z } 225 \text{ zł} = 0,19 \times 225 \text{ zł} = 42,75 \text{ zł}$ – podatek od zysku

$225 \text{ zł} - 42,75 \text{ zł} = 182,25 \text{ zł}$

Zadanie 2: Quizlet automatycznie podaje wynik testu, wynik powyżej 60 % warunkuje otrzymanie sylaby: **WE**

Zadanie 3:

- 1) Wśród podanych pojęć pojawią się: bank, parabank, rata, biznes, odsetki, „chwilówka”.
- 2) Dżek Fulton wybrałby sposób Świnki A.
- 3) Świnka A: bank; porównanie ofert, wybór najkorzystniejszej; zainwestowała w sprzęt i mogła otworzyć własną firmę; po dwóch latach spłaciła kredyt; rozwój własnej firmy.
Świnka B: parabank; natychmiastowe otrzymanie pieniędzy; kupiła stary samochód, aby spłacić ratę zaciągnęła następną „chwilówkę”; pętla zadłużenia.

Odpowiedzi powinny być zbliżone do powyższych, grupa otrzymuje sylabę: **STO**

Zadanie 4:

Prawidłowe numery kart: 2, 6, 7, 9

Za prawidłowe podanie co najmniej trzech numerów kart, grupa otrzymuje sylabę: **WANIE**

ZAŁĄCZNIK 2

SZYFR DO KLÓDKI

INWESTOWANIE

BIBLIOGRAFIA:

- 1) <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/korczak-bankructwo-malego-dzeka.pdf>
- 2) <http://www.komiksy-ekonomiczne.pl/pl/article/opowiesc-o-dwoch-swinkach> 3) <https://komiks.ovh/bankructwo-malego-dzeka/>